

Spørgsmål 18: (Folketingssamling 74-75).

Hvordan stiller det sig med dansk industris muligheder for deltagelse i udbygningen med henholdsvis konventionelle værker og kernekraftværker? Med forskellige typer af kernekraftværker?

og

Spørgsmål 19: (Folketingssamling 74-75).

Hvor stor en del af de samlede anlægsudgifter skal afholdes i udenlandsk valuta for henholdsvis kernekraftværker (forskellige typer) og konventionelle værker?

Svar:

Danske Elværkers Forening har herom oplyst følgende:

„Konventionelle værker.

Dansk industri har hidtil i betydeligt omfang deltaget i udbygningen med konventionelle kraftværker. På grundlag af hidtidige erfaringer kan ordreplaceringerne hos dansk industri (herunder også byggesektoren) anslås at ville kunne andrage i alt ca. 75 pct. af kontraktprisen for et 600 MW kul/oliefyret kraftværk.

Valutaudgiften er ca. 50 pct. af kontraktprisen, der er ca. 1.100 mill. kr. i 1974.

Kernekraftværker.

En vurdering af dansk industris muligheder for leverancer til kernekraftværker kan på nuværende tidspunkt kun blive af ret præliminær art, da de nødvendige detailinformationer inden for det nukleare anlægsområde i realiteten først vil kunne foreligge efter udvælgelse af en hovedleverandør.

Det bør bemærkes, at danske leverandører af komponenter eller systemer til kernekraftværker på en del særlige leveranceområder vil have en vanskeligere udgangsposition end mange af de tilsvarende udenlandske leverandører. De fleste andre industrilande har allerede i en årrække bygget kernekraftværker. Baseret på de herved etablerede hjemmemarkeder samt for en dels vedkommende fremhjulp af betydelige subsidier er der i udlandet opbygget produktionsfaciliteter samt særlige teknologiske erfaringer, hvilket naturligvis vil skærpe konkurrencen fra udlandet.

Der synes ikke at være nogen signifikant forskel i det samlede omfang af industriens

potentielle indsatsmuligheder ved anlægsleverancer for letvandsreaktorer sammenlignet med Candu.

En oversigt over dansk industris mulige indsats er givet i nedenstående tabel.

Kontraktprisen er i størrelsesordenen 2.500 mill. kr. i 1974-kroner. I søjle 4 er foretaget en vurdering af, hvor stor en procentdel af leverancen der kan placeres hos danske firmaer.

Prisopdeling for LWR/Canduanlæg inkl. projektering, men ekskl. brændsel og tungt vand — første anlæg:

Pos. nr.	Gruppe	% af anlægsprisen	Dansk industris andel %
1	2	3	4
1	Bygning-arbejde	22	100
2	Reaktor med hjælpesyst.	30	30
3	Turbogenerator & hjælpesyst.	19	8
4	Elektriske systemer	8	50
5	Instrumentering & kontrol	9	30
6	Fælles hjælpeanlæg ..	12	70
7	I alt	100	

I alt vil den danske industris (herunder byggesektoren) ordreandel være 45-50 pct. ved det første anlæg og 55-60 pct. ved senere anlæg.

Den udenlandske valutaandel vil være 60-65 pct. ved det første anlæg og 55-60 pct. ved senere anlæg. Det tunge vand ved Candu'en er ikke indbefattet i disse tal.

Tallene er baseret på tekniske og økonomiske overvejelser og tager ikke højde for, hvad der er kontraktmæssigt muligt.

I ovennævnte procentsatser er ikke medregnet den forædlingsindsats og dertil svarende valutabesparelse, som en dansk brændselementfabrikation eller en tungtvandsfabrikation ville kunne give anledning til. For en dansk brændselsfabrikation vil forædlingsindsatsen kunne være 2-3 gange større for Candu-brændsel end for letvandsreaktorbrændsel.

Det bør fremhæves, at medens anlægsarbejderne for et værk er en engangsforeteelse